

แบบรายงานผล
การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕

๑๐. ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๑๐.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัด ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานผู้เรียน เรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) โดยดำเนินการดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเน้นในการส่งเสริมทักษะอาชีพ ในสถานศึกษา มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในรายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้, ชุมนุม, ชมรม ส่งเสริมประสบการณ์การผ่านร้านค้า/สหกรณ์ ภายในโรงเรียน โดยนักเรียนจะได้รับเป็นค่าจ้าง, เงินปันผล หรือเก็บรวบรวมไว้เพื่อพานักเรียนที่จะจบการศึกษาไปทัศนศึกษาต่างจังหวัด และยังร่วมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ห้องเรียนอาชีพ และการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบหลักสูตรระยะสั้น มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายผ่านกระบวนการ Re ๕ Steps คือ

ขั้นตอนที่ ๑ การทบทวนและจัดกลุ่ม Re๑ : Review & Classifies ทบทวนผลการดำเนินงานและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินการในปีงบประมาณที่ผ่านมาให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ – ๒๕๖๘ แล้วจัดกลุ่มสถานศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาให้เหมาะสมตรงตามสภาพจริง ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านทักษะอาชีพ

คัดกรองจัดประเภทเป็นรายโรงเรียน ขั้นตอนที่ ๒ ปรับเปลี่ยนและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา Re๒ : Re-construct to Goal ศึกษาข้อมูลองค์ประกอบที่ประสบความสำเร็จเป็นต้นแบบในการพัฒนาทักษะอาชีพ และการมีงานทำ ทั้งระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๓ การดำเนินงานด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย Re๓ : Real various Activities เมื่อมีเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนแล้ว ให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการอบรมให้ความรู้ การฝึกประสบการณ์ การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ การเข้าถึงการฝึกงาน การสอนงาน และการแนะแนวอาชีพ

ขั้นตอนที่ ๔ ส่งเสริมและสนับสนุน Re๔ : Recommend & Support โดยส่งเสริม สนับสนุน จัดเวทีการเสนอผลผลิตทางด้านอาชีพ แสดงความสามารถ และศักยภาพของโรงเรียนและผู้เรียน และสนับสนุนการเรียนรู้ การมีทักษะให้กลายเป็นการมีรายได้ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือที่เข้มแข็ง กำกับติดตามและประเมินผล โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งจากพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ เครือข่ายการดำเนินการในกระบวนการนี้เทศภายในและภายนอกสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๕ การรายงาน สะท้อนผล Re๕ : Report to BP. & Reflex จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนนำเสนอผลการปฏิบัติที่ดีเลิศ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ขยายผลสร้างเครือข่ายสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้การชื่นชม ยกย่อง และให้รางวัลเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นการฝึกภาคปฏิบัติในรายวิชาชีพเฉพาะทางอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใช้เวลาเรียน ๓ ปีการศึกษา และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใช้เวลาเรียน ๒ ปีการศึกษา โดยทั้ง ๒ หลักสูตร จัดให้มีวิชาฝึกงานในสถานประกอบการ มีการจัดการเรียนการสอน และดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนในระดับเทคนิค โดยมุ่งเน้นการผลิตและการพัฒนากำลังคน ในสาขาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ตรงความต้องการของตลาดแรงงาน จัดให้มีการเชื่อมโยงหลักสูตรของ สายอาชีวศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพต่าง ๆ มีการอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ เพิ่มสมรรถนะ ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป พร้อมทั้งมีการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการให้นักศึกษา ครูและประชาชนทั่วไป ได้มีโอกาสสามารถ สร้างธุรกิจในรูปแบบของตนเองได้ในอนาคต

กรมส่งเสริมการเรียนรู้

สถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอาชีพตาม ความต้องการของผู้เรียน ตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยดำเนินการตามแนวทางศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และตามแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑) ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับ นักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑๐.๒ ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้ว มีงานทำ (Learn to Earn)

๑) การพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายและระดับอาชีวศึกษา เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ มีการดำเนินการพัฒนา ทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษา ในสังกัดจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะอาชีพ พัฒนาทักษะอาชีพเดิม บูรณาการกับสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี และทักษะการเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ เกิดทักษะ ประยุกต์ใช้ในชีวิต รวมทั้งหารายได้ระหว่างเรียน โดยพัฒนาสมรรถนะอาชีพให้แก่ผู้เรียนผ่านโครงการกิจกรรม ต่าง ๆ และมีการให้ทุกภาคส่วนร่วมกันพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เช่น ครอบครัว ผู้นำทางศาสนา และร่วมกับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย และหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ร่วมกันพัฒนาทักษะอาชีพ จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ห้องเรียนอาชีพ และการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบหลักสูตรระยะสั้น โดยจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ความสนใจของนักเรียนและตลาดแรงงาน และมีการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้ เรียนต่อ หลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอน และดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียน ดังนี้

๑. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกภาคปฏิบัติในรายวิชาชีพเฉพาะทางอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ใช้เวลาเรียน ๓ ปีการศึกษา และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใช้เวลาเรียน ๒ ปีการศึกษา โดยทั้ง ๒ หลักสูตร ได้จัดให้มีวิชาฝึกงานในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า ๑ ภาคเรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ทางด้านทฤษฎีที่ได้จากการเรียนในห้องเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะอาชีพจากการฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการที่มีลักษณะของงานที่ฝึกแตกต่างกันออกไปตามบริบทของสถานประกอบการแต่ละแห่ง ซึ่งผู้เรียนจะสามารถต่อยอดความรู้สู่การฝึกปฏิบัติจริง ได้รับประสบการณ์การทำงาน และมีรายได้ระหว่างเรียนจากค่าตอบแทนที่สถานประกอบการ (บางแห่ง) มอบให้ และหากมีผลการฝึกปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ที่ดี จะมีโอกาสได้เข้าทำงานกับสถานประกอบการแห่งนั้น หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว นอกจากนี้ยังสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต

๒. ดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อประสานงานและดำเนินการบ่มเพาะกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนประสานงานในการจัดหาที่ปรึกษาธุรกิจ เป็นที่ปรึกษาด้านบัญชีให้แก่กลุ่มเป้าหมายและหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนกลุ่มเป้าหมาย

๓. ดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ทั้งในสถานศึกษาและรูปแบบ Online เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน เช่น การทำแยมลูกหม่อนไหม การแปรรูปปลาตาก การเปิดร้านกาแฟ การเปิดร้านค้าและสหกรณ์ของสถานศึกษา การดำเนินโครงการอาชีวะสร้างช่างฝีมือตามแนวทางโรงเรียนพระดาบสโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนรับการสอบวัดมาตรฐานฝีมือแรงงาน โครงการ New Gen Start Up

๔. ดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เช่น โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างแรงบันดาลใจในการเป็นผู้ประกอบการและการเขียนแผนธุรกิจ โครงการศึกษาดูงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา กิจกรรมสร้างองค์ความรู้ด้านการเป็นผู้ประกอบการ การสร้างแบรนด์ในยุคดิจิทัล การเขียนแผนธุรกิจ เป็นต้น

๕. ร่วมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ห้องเรียนอาชีพ และการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบหลักสูตรระยะสั้น

กรมสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้

สถานศึกษาในสังกัดกรมสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ มีการพัฒนาหลักสูตรอาชีพตามความต้องการของผู้เรียนมีการจัดกิจกรรมอาชีพในชุมชน รูปแบบกลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ อาทิ อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ ช่วยประชาชนลดรายจ่าย ในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลักหรือเป็นอาชีพเสริม ให้แก่ครอบครัว ต่อยอดอาชีพเดิมให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ซึ่งสถานศึกษาจะดำเนินงานตาม แนวทางศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และตามแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑) นอกจากนี้ได้มีการจัดหาทุนให้นักเรียน เช่น สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอนจัดหาทุนโครงการทุนการศึกษาเพื่อเด็กสภาวะยากลำบากในเขตพื้นที่สูงภาคเหนือ และโครงการ Learning Coin “อ่านมาก

ได้มาก” “เรียนดี มีรายได้” ลดภาระผู้ปกครอง โดยมีผู้ได้รับทุนทั้งหมด ๙๕๘ ทุนๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงิน ๔,๗๙๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ได้รับทุนได้นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย มากที่สุดได้แก่ด้านอาชีพ คิดเป็นร้อยละ ๗๙ ด้าน ด้านการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๑๑ ด้านสุขภาพอนามัย คิดเป็นร้อยละ ๕ ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญา คิดเป็นร้อยละ ๒ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ ๑

๒) การแสวงหาเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทวิภาคี เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ มีการแสวงหาเครือข่ายสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทวิภาคี เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพ ที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการแสวงหาเครือข่ายจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย ในพื้นที่เพื่อร่วมจัดการเรียนการสอนในการเพิ่มและพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้กับนักเรียน และร่วมกับสำนักงานจังหวัดดำเนินโครงการ “เพิ่มทักษะด้านอาชีพของนักเรียนครอบครัวยากจน ที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ” เพื่อผลักดันเข้าสู่ตลาดแรงงานต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีเครือข่ายสถานประกอบการ ทั้งภายในพื้นที่ ภายนอกพื้นที่ และสถานศึกษาต่างประเทศ ในการพัฒนาการศึกษา เพื่อรับนักเรียนนักศึกษา เข้าฝึกอาชีพและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในสถานประกอบการ รวมถึงการได้รับการสนับสนุนการศึกษา เช่น การบริจาคเครื่องจักรกล สร้างศูนย์การเรียนรู้ Fix It Air Con Training Center บริจาคคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน บริจาคโครงรถยนต์ เครื่องยนต์ เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้ฝึกการปฏิบัติของวิทยาลัยเทคนิค นครลำปาง และการฝึกอาชีพของนักศึกษา ในสถานประกอบการ ซึ่งสถานประกอบการบางแห่งนักศึกษา จะได้รับสวัสดิการต่าง ๆ เหมือนกับเป็นพนักงานจริง เช่น ค่าที่พัก ค่าตอบแทน ตามอัตราแรงงานขั้นต่ำ ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ซึ่งในการฝึกประสบการณ์หรือการจัดการเรียนการสอน ระบบทวิภาคี สถานศึกษาได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี (MOU) กับเครือข่ายสถานประกอบการที่มีมาตรฐานการปฏิบัติงานระดับสูง และเป็นที่ยอมรับในภาคอุตสาหกรรมของประเทศ ซึ่งสถานประกอบการเหล่านี้ให้ความสำคัญในการพิจารณารับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระบบทวิภาคีของสถานศึกษา เข้าฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีการศึกษา และสถานศึกษาต่าง ๆ ยังคงแสวงหาเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีสถานประกอบการชั้นนำอีกหลายแห่งให้ความสนใจในการรับนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ นอกจากนี้แล้วสถานศึกษายังได้มีการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ เช่น โครงการเชิดชูเกียรติสถานประกอบการและครูฝึก ในสถานประกอบการ, โครงการยกระดับและส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีในสถานศึกษา บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างวิทยาการอาชีวศึกษา กับบริษัทไทยยูเนี่ยนสกรู้อัด จำกัด, โครงการทำความร่วมมือ MOU ทวิภาคีกับสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

กรมส่งเสริมการเรียนรู้

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลำปาง ได้ร่วมกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน นำนักศึกษา ศกร.ระดับตำบลสบุญ เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน (Learn to Earn) จบแล้วมีงานทำ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นายอิทธิพล บุญนอม เข้าเรียนหลักสูตรช่างปรับอากาศในบ้านและการพาณิชย์ขนาดเล็ก จนจบหลักสูตรแล้วมีงานทำที่ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย (ลำปาง) ตำแหน่งผู้ช่วยช่างไฟ โดยมีรายได้ต่อวัน ๓๖๐ บาท

๑๐.๓ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑. งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ และวัสดุไม่เพียงพอ เนื่องจากราคาวัสดุมีราคาสูงขึ้น	๑.๑ จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม ๑.๒ ควรมีการปรับปรุงระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาด้านอาชีพ ๑.๓ ให้ผู้เรียนนำวัสดุฝึกบางอย่างมาเอง	๑.๑ มีงบประมาณในการจัดกิจกรรมที่เพียงพอ ๑.๒ สามารถจัดซื้อวัสดุที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการฝึกอบรมมากขึ้น ๑.๓ ผู้เรียนทุกคนได้ใช้วัสดุสำหรับการฝึกหัดอย่างทั่วถึง
๒. งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะที่ต้องดำเนินการหลายกิจกรรม	๒. ควรมีการระบุดำเนินการดำเนินงาน ให้ตรงกับงบประมาณที่จัดสรรให้	๒. การดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี
๓. การปรับโครงสร้างบุคลากรในองค์กรให้เกิดความเหมาะสมและปรับเปลี่ยนหัวหน้างาน ส่งผลให้การสานต่องานเก่า ก่องานใหม่ไม่สัมพันธ์กัน	๓. ให้บุคลากรเรียนรู้งานใหม่ จัดระบบการบริหาร งานการจัดเก็บข้อมูลใหม่	๓. ระบบงานเป็นระบบ มีมาตรฐาน การประสานสัมพันธ์กับองค์กรภายนอกสถานศึกษามีประสิทธิภาพ
๔. นักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมฝึกอาชีพ ขาดระเบียบวินัย และความอดทน	๔. มอบครูที่ปรึกษาให้การดูแลและแจ้งผู้ปกครอง	๔. นักศึกษาผ่านการฝึกอาชีพ และได้รับรางวัลจากบริษัท
๕. นักเรียนนักศึกษาบางคนยังไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการเป็นผู้ประกอบการ	๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนใช้สื่อต่าง ๆ ในด้านอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ ค้นหาตัวเอง	๕. นักเรียน นักศึกษา มีจุดหมายของการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต
๖. สถานประกอบการอาจไม่มีความเข้าใจการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี รวมไปถึงการสนับสนุนทรัพยากรให้กับสถานศึกษา	๖. ดำเนินการประชุม และจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ	๖. ความร่วมมือที่ดีระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา
๗. ช่วงเวลาที่สถานประกอบการต้องการนักศึกษาฝึกอาชีพ ไม่ตรง	๗. สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันวางแผนการ	๗. นักศึกษาออกฝึกอาชีพในช่วงเวลาที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
กับช่วงเวลา ที่นักศึกษาต้องออกฝึกอาชีพ	รับนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพ ล่วงหน้าก่อน ๑ ปีการศึกษา	
๘. ผู้เรียนยังขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการฝึกงานหรือการทำงานในบางทักษะ	๘. จัดฝึกอบรมและการฝึกทักษะพื้นฐานก่อนการฝึกงานให้กับผู้เรียน	๘. ผู้เรียนมีทักษะจำเป็นต่อการฝึกงานเพิ่มขึ้น และมีโอกาสในการหางานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา
๙. ระยะเวลาในการฝึกอบรมการเขียนแผนธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการน้อยเกินไป	๙. เพิ่มระยะเวลาการฝึกอบรมและให้ครูผู้สอนสอดแทรกเนื้อหาเพิ่มทักษะอาชีพในแต่ละรายวิชา	๙. นักเรียน นักศึกษา มีทักษะอาชีพสามารถนำไปหาได้รายได้หรือประกอบธุรกิจส่วนตัวได้
๑๐. กฎหมายแรงงานไม่รองรับนักเรียนทำงาน อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี	๑๐. พัฒนาทักษะอาชีพที่มีการรับรองสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพรองรับ	-
๑๑. การเดินทางไปฝึกประสบการณ์นอกสถาน ต้องใช้งบประมาณ	๑๑. สถานศึกษาแจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการสถานศึกษาฯ และผู้ปกครองทราบเพื่อระดมทรัพยากร	๑๑. ผู้เรียนได้สัมผัสกับการใช้ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ ค้นพบความต้องการของตนเอง
๑๒. การนิเทศติดตามการฝึกอาชีพของนักศึกษาเป็นไปได้ยาก เนื่องจากสถานประกอบการอยู่ต่างจังหวัด	๑๒. ใช้การนิเทศทางโทรศัพท์และทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค อย่างสม่ำเสมอ สลับกับการไปนิเทศที่สถานประกอบการ และการประสานงานกับครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อช่วยกำกับติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด	๑๒. นักศึกษาที่ออกฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอ และผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในการดูแลนักศึกษาของสถานศึกษา
๑๓. ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความสำคัญร่วมมือในการส่งนักศึกษาไปฝึกอาชีพต่างจังหวัด	๑๓. สถานศึกษาเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ	๑๓. ผู้ปกครองมีความเข้าใจและไว้วางใจให้สถานศึกษาส่งนักศึกษาออกฝึกอาชีพต่างจังหวัด
๑๔.๑ ผู้รับทุนบางรายยังไม่มีทักษะ การนำทุนบางส่วนไปต่อยอดฝึกประกอบอาชีพ และงบประมาณที่ได้รับในการจัดสรรเงินทุนการศึกษาลำช้า	๑๔.๑ สถานศึกษาต้องสร้างความเข้าใจวัตถุประสงค์โครงการให้กับผู้เรียนที่ได้รับทุน	๑๔. ผู้เรียนสามารถนำทุนการศึกษาที่ได้รับไปต่อยอดหรือพัฒนาชีวิตได้อย่างเต็มที่
๑๔.๒ ผู้รับทุนบางรายยังไม่มีทักษะการนำทุนบางส่วนไปต่อยอดฝึกประกอบอาชีพ	๑๔.๒ ครูแนะแนวทักษะการนำทุนไปต่อยอดอาชีพให้กับผู้เรียน	
๑๕. ขาดบุคลากร/วิทยากรที่ให้ความรู้ทักษะอาชีพ	-	-

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑๖. ปัญหาด้านการตลาด ไม่มีสถานที่ให้นำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่าย	-	-

๑๐.๕ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑) ผู้บริหารการศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ตามเป้าประสงค์ของนโยบายการศึกษา

๒) การให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ตั้งแต่ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหาร ครู เจ้าหน้าที่และบุคลากรทุกคน ต่อคุณภาพของผู้เรียน ให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ ปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกมิติ เอาใจใส่ดูแลผู้เรียนอย่างจริงจัง เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นบุคคลที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน สังคมต่อไป

๓) การได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือ จากคณะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพ สามารถหารายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ ตามนโยบายของการศึกษา

๔) การมีเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ เครือข่ายศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จ ชุมชน และสังคมที่เข้มแข็ง ให้การสนับสนุนที่เพียงพอ เหมาะสม และต่อเนื่อง จึงนำมาซึ่งความสำเร็จ ในการขับเคลื่อนพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำสำหรับผู้เรียน

๕) การประสานงานความร่วมมือกับสถานประกอบการในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักเรียนและสถานประกอบการในการทำความร่วมมือในการจัดการศึกษาทวิภาคี

๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการห้องเรียนพิเศษ แผนการเรียนที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียน และผู้ปกครอง

๗) ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาทั้งความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งได้ส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจ แนะนำ สนับสนุน ให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาให้สถานศึกษายกระดับเป็นกลุ่มต้นแบบ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ หรือเป็นแบบอย่างที่ดีได้

๘) การได้รับงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา จากต้นสังกัด

๙) ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๖ กรอกข้อมูลในระบบ ศูนย์กำลังคนอาชีวศึกษา (V-COP) ซึ่งใช้เป็นฐานข้อมูล เพื่อสถานประกอบการจะได้เลือกและพิจารณาค้นหาทำงานอย่างตรงกับความต้องการ มีประสิทธิภาพ และเกิดความพึงพอใจระหว่างกันอย่างแท้จริง

๑๐) เขตพื้นที่ร่วมกับสถานศึกษา กำหนดแผนการดำเนินงาน จัดทำโครงการที่สร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและการแนะแนวการศึกษาต่อเพื่ออาชีพ จัดทำหลักสูตรบูรณาการทุกกลุ่มสาระวิชาเพื่อสร้างฐานความรู้ และนำความรู้ที่ได้ไปประกอบการตัดสินใจศึกษาและเลือกสายอาชีพการทำงาน

๑๑) การกำหนดจุดเน้นที่ชัดเจนในการพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำ โดยเชื่อมโยงทุกโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์การสร้างอาชีพและการทำงาน

๑๒) การบริหารทุนการศึกษา ตามกรอบคิดภารกิจงานพื้นที่สูง ๘ ด้าน และการโอนเงินทุนการศึกษาฯ ครบตามจำนวนที่ได้รับการจัดสรร เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของผู้ได้รับทุน

- ๑๓) การบริหารจัดการที่ดี การชี้แจงสร้างความเข้าใจระหว่าง สกร.จังหวัด สกร.อำเภอ และผู้ได้รับทุน รวมถึงการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง และการจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องทุน เป็นรายบุคคล
- ๑๔) การได้รับการส่งเสริมและการสนับสนุน ให้มีการต่อยอด พัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง

๑๐.๕ ข้อเสนอแนะ

- ๑) การจัดการเรียนการสอนห้องเรียนอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรระยะสั้นหรือการเตรียมความพร้อมของนักเรียนสู่เส้นทางอาชีพ จะต้องเรียนอย่างมีเป้าหมาย และต้องมีการฝึกทักษะอย่างต่อเนื่อง เมื่อเรียนแล้วต้องสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง
- ๒) ควรมีการจัดสรรงบประมาณ เทคโนโลยี และบุคลากร สนับสนุนในการจัดกิจกรรม เพื่อให้ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินธุรกิจซึ่งจะเป็นการสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับผู้เรียนนั้น จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น สามารถนำเงินทุนไปสร้างอาชีพหรือต่อยอด ธุรกิจได้จริง
- ๓) ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้ประกอบอาชีพสถานประกอบการตามความถนัดความสนใจ
- ๔) ควรสนับสนุนงบประมาณให้กับโรงเรียนขยายโอกาสทุกแห่งเพื่อนำไปพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีแรงบันดาลใจ เป็นคนดีของสังคม
- ๕) ควรพัฒนาข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการให้มีความชัดเจน
- ๖) ควรมีการสร้างเครือข่ายภายนอก ที่มีองค์ความรู้ที่ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มาเป็นวิทยากรให้กับผู้เรียนมากขึ้น

๑๐.๖ รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ได้เสนอสถานศึกษาที่เป็นรูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่เป็นต้นแบบและแบบอย่างที่ดีในการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และ ประเมินผลการศึกษา ดังนี้

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง มีจำนวน ๔ แห่ง ได้แก่

- ๑) นวัตกรรม “Maemok young มีดี” ของโรงเรียนแม่มอกวิทยา เป็นรูปแบบที่จัดกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น โครงการรักษาน้ำ เยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ กิจกรรมชุมชน แปรรูปอาหาร การเข้าร่วมแข่งขันต่าง ๆ เช่น หุ่นยนต์ กีฬา
- ๒) วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
- ๓) วิทยาลัยการอาชีพแจ้ห่ม การดำเนินงานบริการล้างรถ และการดำเนินงานบริการแอร์ ของบ้านสร้างอาชีพเลขที่ ๙๑๐ ตามโครงการอาชีวะสร้างช่างฝีมือตามแนวทางโรงเรียนพระดาบส
- ๔) วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง ศูนย์บ่มเพาะการเป็นผู้ประกอบการวิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง